

stemmelse, der findes i Loven til Sikkring saavel for Mestrene som for Lærlingene.

Seg skal herefter fortsætte og beklager at maatte fortsætte den lange Række af Betragtninger, som hver enkelt af disse Paragrafer, der nu findes i Udvalgets samlede Forslag, giver Anledning til. Seg blev staaende ved § 7, og til, hvad jeg bemærkede igaar med Hensyn til denne Paragraf, skal jeg endnu tilføje, at det har været Gjenstand for megen Overveelse, hvorvidt man overhovedet burde foreskrive en vis Arbejdstid for Lærlinge, fordi Lærlingen bliver jo sædvanlig, ialtfald i den første Begyndelse, anvendt til at være Medhjælper hos en Svend, som udfører et Arbejde, og det hele Arbejde vil da gaa fuldstændig istaa, naar Svenden ikke kan benytte den Dreng, han har til Hjælp, i den Tid, hvori han selv arbejder. Der var saaledes i Arbejderkommissionen nogen Betænkelse ved at fastsætte en begrænset Tid; men man enedes dog om at fastsætte en Tid af 12 Timer, fordi man mente, at den Tid, hvori selve de vogne Arbejdere arbejder, ikke overstrider denne meget. Derfor man nu yderligere begrænser Arbejdstiden paa den Maade, som det er foreslaaet af Udvalget, vil man for det Første gjøre det umuligt for nogen Lærling, som er under 14 Aar, at komme i Lære; thi der er naturligvis ingen Mester, der vil antage en Dreng til Dplæring, naar han ikke maa være beskæftiget mere end $6\frac{1}{2}$ Time om Dagen. Den yderste Indskrænkning i Arbejdstiden, hvortil man kan gaa, er derfor efter min Mening 12 Timer, og jeg tror, at man vilde gjøre Uret mod Lærlingene og vanskeliggøre deres Antagelse i en yngre Alder end 14 Aar, dersom man nu vilde indføre Bestemmelsen i Loven af 1873 i denne Lov. Med Hensyn til den sidste Sætning i § 7 er jeg fuldstændig enig i, at der skal være en ubetinget Frihed for Lærlingen til at besøge Gudstjenesten, og det vilde være overordentlig glædeligt, om Lærlingen, idet han faar Frihed, virkelig vilde benytte den dertil og ikke gaa andetsteds hen. Derimod maa jeg anse det for at være ønskeligt og nødvendigt, at man beholder Regjeringsforslagets Bestemmelse om, at den Frihed, der tilstaaes Lærlingen om Søndag Eftermiddag, tilstaaes denne kun i Reglen; thi jeg kan ikke skjønne rettere, end at den Ret maa der være for Mesteren, at naar Lærlingen har været doven eller har opført sig daarlig i den forløbne Uge, maa han til Straf kunne berøve Lærlingen hans Søndag Eftermiddags Frihed og sætte ham til et eller andet Arbejde i den Tid. Det, at man saaledes vil give Lærlingen en ubetinget Ret til at kræve Frihed i den Tid, er ikke praktisk. Seg har vel hørt, at den ærede Ordfører har sagt, at i hans Tid er det Ulsalbe aldrig forekommet, at Friheden om Søndagen er bleven berøvet ham, men det maa da være, fordi den ærede Ordfører er meget ung, hvorimod de Ældre af os, især de,

der have været i Institutter eller Pensionater, vist ofte for en eller anden lille Forsæelse have faaet den Straf, som ingenlunde har skadet os, at der blev negtet os Frihed eller Udgangstilladelse Søndag Eftermiddag. Det kan ikke nytte i Loven at foreskrive saa strenge Begrænsningsbestemmelser. Selv om man hævder denne Ret for Lærlingen, er der efter det hele Forhold saa mange andre Maader, hvorpaa Mesteren kan træde Lærlingen for nær og indskrænke hans Frihed eller Naadigheden over hans Tid, at der ikke er Anledning til at udelade disse Ord, som baade Arbejderkommissionen og Regjeringen med fuld Føje, forekommer det mig, have foreslaaet, nemlig at denne Frihed om Søndag Eftermiddag skal tilstaaes „i Reglen“, men at det underforstaaes, at Mesteren dog har Ret til ialtfald som Straf at kunne berøve Lærlingen hans Frihed om Søndag Eftermiddag. — Ved den næste Paragraf skal jeg blot gjøre den Bemærkning, at jeg synes, at denne § 8 noksom vidner om, at det dog selv for det høitærede Udvalg, idetmindste for nogle af dets Medlemmer, har været klart, at Loven kun burde angaa unge Mennesker under 18 Aar; thi jeg kan ikke tænke mig, at naar to gamle Mænd traadte sammen, af hvilke den One vilde lære Noget af den Anden, at saa denne Anden skulde vaage over den Førstes Opsørsel og sædelige Forhold. Seg tror, at denne Betragtning noksom peger paa, at Tanken i Loven egentlig er fravegen, i det Dilettant man gaar bort fra kun at gjøre den anvendelig for unge Mennesker paa under 18 Aar. Der er sat en ny Sætning ind i § 8 om, at ogsaa kvindelige Lærlinge ere undergivne Hus-tugten. Det kan jeg ikke sige Noget imod. Det er jo ganske vist rigtig, at en kvindelig Lærling ialtfald er Hus-tugten undergoven; men hvorvidt det er nødvendigt at sætte det ind i Loven, skal jeg ganske lade staa hen. Seg finder dog noget Stødende i at henvise de kvindelige Lærlinge til denne Hus-tugt, som jo i Reglen vil sige det Samme som Præg; thi jeg har altid betragtet det som Løppunktet af Naahed at prygle unge Kvinder. — Med Hensyn til § 10 har man fundet Anledning til at rette industrielle Skoler til „Handelskoler.“ Seg forstaar ikke ret, hvori denne Rettelse er begrundet; thi foruden tekniske Skoler er der jo som bekendt mange Skoler, der ere indrettede baade for Haandværkere og Hand-lende, altsaa for at tjene Industrien. Der er Søndagskoler, Aftenkoler, og hvad de ellers kaldes. Undervisningen gaar der ikke ud paa at give en bestemt haandværksmæssig Uddannelse, men paa at lade Eleverne lære saadanne Ting, som kunne være nyttige for Alle, navnlig Regning, Skrivning, lidt Bogholderi og Sligt. Dette er jo imidlertid naturligvis noget Uvæsentligt. — Med Hensyn til § 9 i Regjeringsforlaget har man fundet Anledning til at forandre den Bestemmelse, som gik ud paa at henvise til Forstrif-